

Az éghajlati változékonyság és az extrém jelenségek

A légkör a környezeti rendszer egyik meghatározó abiotikus alrendszere. Mind területi és időbeli változékonyságának jelentős mértéke, mind pedig befolyásolhatóságának viszonylag csekély lehetőségei indokolják, hogy kiemelten foglalkozzunk az éghajlat legalapvetőbb tulajdonságának: szüntelen változásainak (változékonyságának) kvantitatív elemzésével. Az élőlények folyamatosan próbálnak alkalmazkodni a meteorológiai elemek változásaihoz, s ezek közül a szélsőséges elemértékekhez való igazodás jelenti a legnagyobb kihívást, illetve ennek vannak a legjelentősebb gazdasági kihatásai. Az éghajlatváltozás hatásainak számszerűsítésére megalkotott éghajlati forgatókönyvek (szcenáriók) általában a szélsőséges klimatikus események gyakoriságának növekedését prognosztizálják.

E tények indokolják, hogy tanszékünk kutatási témái között szerepel az extrém éghajlati jelenségek (főként hőmérsékleti és nedvességi szélsőségek) előfordulásának és mezőgazdasági hatásainak vizsgálata - helyileg és országosan egyaránt. Ennek alapját egy több évtizedes, helyenként több évszázados, számos meteorológiai (és fenológiai) paraméterre és hazai állomásra vonatkozó adatsorokat tartalmazó agroklimatológiai adatbázis, valamint saját, hosszú agrometeorológiai szempontból megtervezett szántóföldi kísérleteink jelentik.

Korábbi ilyen jellegű kutatásainkat az alábbi monográfiában összegeztük a legátfogóbban:

Varga-Haszonits Z., Varga Z., Lantos Zs. 2004: Az éghajlati változékonyság és az extrém jelenségek agroklimatológiai elemzése. Monocopy Kft., Mosonmagyaróvár, 264 oldal.